

[Hartel.]

og jeg er ikke uenig med min Gruppens Medlemmer i denne Kritik, men jeg vil dog gerne benytte Lejligheden her til at udtale en Paaskønnelse af den Maade, hvorpaa Direktør Bramsnæs har ledet Arbejdet inden for Raastofkommissionen. Hans ganske saglige Indstilling, hans objektive Maade at tage dette Arbejde paa og hans Forsøg paa — til Trods for at han jo dog er en Mand, der paa mange Punkter staar ganske uden for dette saglige og faglige Arbejde — ærligt og redeligt at sætte sig ind i disse Spørgsmaal, som det her drejer sig om, og paa at faa tilvejebragt en Løsning fortjener al mulig Paaskønnelse. Det synes jeg, jeg skylder at sige lige over for den megen Kritik, vi paa anden Maade har rejst imod Nationalbankdirektør Bramsnæs's Virksomhed.

Lovforslagets Formaal er at fremme Landets produktionsmæssige Uafhængighed — jeg bruger med Vilje dette Udtryk og ikke Udtrykket Selvforsyning, idet dette har faaet en odiøs Klang, og naar et Ord har faaet en odiøs Klang, skader det efterhaanden Realiteten blot at nævne Ordet. Der er ikke — det vil jeg gerne sige over for Venstres ærede Ordfører — i dette Forslag Tale om en Krisehjælp til Landbruget, ingenlunde. Hvad der er Tale om, er at udbetale en Art Præmie til de Landmænd, som vil gaa i Gang med den Omlægning af Produktionen, som Forslaget her forudsætter, nyttig og betydningsfuld saavel for den enkelte som for Samfundet, og det er det sidste, som Samfundet skal yde en Præmie for. Af doktrinære og ideologiske Grunde er der mange, der gaar voldsomt imod disse Forsøg paa produktionsmæssig Uafhængighed, som i Dag er en realpolitisk Nødvendighed, og som vi kommer til at regne med, saa længe Forholdene er, som de er, og ogsaa en lang Tid bagefter, idet vi ikke kan regne med at have de økonomiske Ressourcer til Raadighed, som vi har haft tidligere.

Jeg kunde ønske, at der paa Ministeriets Initiativ blev foretaget visse Beregninger over, hvilken Nedgang i vor Smørproduktion der kan ventes, hvis Tilgangen udefra af Oliekager fuldstændig standser. Det er jo et Spørgsmaal, om vi har Raad til at købe Oliekager. Det Spørgsmaal kan ogsaa rejses, om Forsyningen i det hele taget kan komme igennem, hvis Krigen varer ved, og det kunde være meget interessant og nyttigt at faa en Beregning, udført af vore bedste sagkyndige ved Land-

bohøjskolen, over, hvorledes Danmarks Smørproduktion da vil blive stillet.

Et af de sværeste Problemer angaaende Kreaturfoder her i Danmark er Landets Forsyning med Æggehvideoffer. Det Forslag, som vi har liggende for os, gaar netop ud paa ved Ensilering af Lucerne, af Kløverafgrøder, Sødlupiner, Sukkerroetoppe o. s. v. at opspare en Del af Sommerens Overskud til Vinterfodring. Men ved Siden af dette gaar Raastofkommissionen ogsaa med lige saa stor Styrke ind for den rationelle Høtilberedning, og det forekommer mig, at der kun er talt lidt om dette i Forbindelse med Forslaget, til Trods for at selve Betænkningen fra Raastofkommissionen er allerhøjeste Grad beskæftiget sig med dette vigtige Spørgsmaal. Det er svært under nogen Form at give Statsstøtte her, men paa den anden Side forudsætter Raastofkommissionens Betænkning, at der kan ydes en Bevilling paa ca. 30 000 Kr. til gennem Husmands- og Landboforeningerne at videreføre et Oplysningsarbejde om hele dette vigtige Spørgsmaal. Jeg forstaaer, at denne Sag snart kommer til Behandling i Finansudvalget, og jeg haaber meget, at den Bevilling vil kunne gennemføres.

Det er forstaaeligt, at jeg takker Ministeren for, at han har forelagt nærværende Forslag, det er en forstandig Hjælp til Selvhjælp. Laanet udgør jo tre Fjerdedele af Omkostningerne, naar vi undtager Gravearbejdet, og det er rentefrit. Saa vidt jeg kan beregne det ud fra den Rentefod, der er i Dag, vil det svare til en Lettelse af ca. 25 pCt. Det er en Fordel at give et rentefrit Laan fremfor et direkte Tilskud paa 25 pCt., idet dette ved et Bjerskifte kun kommer den første Ejer til gode, medens der er Haab om, at det rentefri Laan vil blive til Gavn for Ejendommen. Der ydes ingen Fortrinsret for Laanet saaledes som ved Opførelse af Ajelebeholdere. Det ærede Medlem Hr. Hasing-Jørgensen kritiserede stærkt, at man ydede denne Fortrinsret, og der er maaske ogsaa noget forkert i det. Naar Staten vil fremme en Produktionsomlægning, maa den ogsaa selv løbe en vis Risiko.

Kommissionen havde ønsket at fastholde Grænsen paa 110 pCt. af Panteværdien, som vi har inden for Saneringslovgivningen; Ministeren har fraveget dette og sat det ned til 100 pCt. af Panteværdien, men der er til Gengæld aabnet Mulighed for Dispensation. Det er muligt, at det i det lange Løb kan blive det samme, men det